

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ „SIGMA”
EDIȚIA A XXVII-A
06.05.2023

Clasa a XII-a

Subiectul 1. Fie G un grup cu $10n + 1$ elemente, $n \in \mathbb{N}^*$ și H o submulțime cu proprietatea că $x^{-2} \cdot y^5 \in H$ pentru orice $x, y \in H$. Arătați că dacă $x^{-2} \cdot y^5 = y^5 \cdot x^{-2}$ pentru orice $x, y \in H$, atunci $x \cdot y = y \cdot x$ pentru orice $x, y \in H$.

Gazeta Matematică 1/2023

Soluție

Fie $k = \text{ord}(G) = 10n + 1$

Cum $(k, 10) = 1$, rezultă $1 = ak + 10b$, $a, b \in \mathbb{Z}$ (1p)

$x = x^1 = x^{ak+10b} = (x^k)^a \cdot (x^{-2})^{-5b} = (x^{-2})^{-5b}$ (1p)

$y = y^1 = y^{ak+10b} = (y^k)^a \cdot (y^5)^{2b} = (y^5)^{2b}$ (1p)

Din $x^{-2} \cdot y^5 = y^5 \cdot x^{-2}$ rezultă $x^{-2} \cdot y^{5p} = y^{5p} \cdot x^{-2}$, $(x^{-2})^q \cdot y = y \cdot (x^{-2})^p$ (2p)

Finalizare $x \cdot y = y \cdot x$ (2p)

Subiectul 2. Fie $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție de două ori derivabilă, cu derivata a doua continuă și $a \in (0,1)$. Calculați

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n \cdot f(0)}{\ln a} + n^2 \int_0^1 a^{nx} f(x) dx \right),$$

unde $f'(0) = 1$.

Vasile Giurgi

Soluție

Arată că

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 a^{nx} f(x) dx = 0 \quad (1p)$$

Aplicând integrarea prin părți obținem

$$n \int_0^1 a^{nx} f(x) dx = f(1) \frac{a^n}{\ln a} - \frac{f(0)}{\ln a} - \frac{1}{\ln a} \int_0^1 a^{nx} f'(x) dx.$$

(2p)

Notăm cu I_n șirul a cărui limită se cere. Deci

$$I_n = n \cdot \frac{a^n f(1)}{\ln a} - \frac{n}{\ln a} \int_0^1 a^{nx} f'(x) dx.$$

(1p)

Aplicând din nou integrarea prin părți obținem

$$I_n = \frac{na^n f(1)}{\ln a} - \frac{1}{\ln a} \left(\frac{a^n f'(1)}{\ln a} - \frac{f'(0)}{\ln a} - \int_0^1 a^{nx} f''(x) dx \right).$$

(2p)

Deoarece derivata a doua este continuă, vom obține că limita $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 a^{nx} f''(x) dx = 0$.

Trecând la limită în șirul I_n vom obține că $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n = \frac{f'(0)}{\ln^2 a}$.

(1p)

Subiectul 3. Fie $a, b \in \mathbb{R}$, cu $a < b$, și funcția $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ continuă și monotonă. Arătați că funcția $F: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, cu

$$F(x) = x \cdot \int_a^b f(t) dt - a \cdot \int_x^b f(t) dt - b \cdot \int_a^x f(t) dt, \quad x \in [a, b].$$

are semn constant pe $[a, b]$.

Soluție

Pentru orice $x \in [a, b]$ are loc

$$F(x) = (x - a) \cdot \int_x^b f(t) dt + (x - b) \cdot \int_a^x f(t) dt$$

..... (3p)

Din Teorema de medie există $c_x \in [x, b]$ și $d_x \in [a, x]$ pentru care

$$F(x) = (x - a)(b - x)f(c_x) + (x - b)(x - a)f(d_x)$$

Numerele $f(d_x) - f(c_x)$ și $(x - a)(b - x)$ au același semn

Deci F are semn constant pe $[a, b]$

..... (4p)

*Subiectele au fost selectate de către
Prof. GIURGI VASILE*